

Krajinou Žďárských vrchů

Hlinsko je výzvou k návštěvě Žďárských vrchů, kamž to z něj není dál než z města, po němž se tato část Českomoravské vysočiny jmenuje. Trvale modře značená trasa nás provede z Hlinska do Čachnova řadou zajímavých bodů této zasmušilé, převážně zalesněné končiny, kterou si oblíbili četní malíři a jejímž jádrem je Přírodní park Kamenníčky. S drobnými úpravami, které z mapy lehko zjistíme, je zvládnutelná i jako cyklovýlet a za příznivých podmínek vyhovuje i na lyžích. Pro mnohého pěšího turistu může být při prosincové délce dne příliš dlouhá (33 km); zkrátit se dá tak, že místo v Hlinsku začneme až v Herálci (20 km) nebo místo v Čachnově skončíme už v Křižánkách (rovněž 20 km). Tato místa však na rozdíl od Hlinska a Čachnova neleží na železnici, takže jsme odkázáni na autobus. Právě v Herálci a Křižánkách se můžeme spolehnout na občerstvení.

Na hranici Labe s Dunajem

Z Hlinska stoupáme otevřenou krajinou kolem Svatojánských Lázní (barokní kaple se studánkou asi 400 m vpravo po nezačtené odbočce) do Hamrů. Také zde najdeme barokní kapli s pramenem a nadto chalupy horeckého typu s bedněnými štíty a se skládanými lomenicemi. Z obce jdeme nad vodní nádrž, na jejímž místě stál vodní hamr, který dal obci nové jméno. Asi kilometr za vsí se vrátíme na místní komunikaci, vstoupíme s ní do lesa a na konci lesa ji opustíme doleva. Stoupáme na Černou skálu a vzápětí vejdem do osady Lhoty. Za osadou vstoupíme do lesního komplexu, těsně pod Vortovským vrchem se cesta lomí téměř do opačného směru, vystoupí z lesa a po jeho okraji dojdeme k rybníčku Šantrůček. Následující osada Famílie leží na evropském rozvodí Labe–Dunaj a za ním

Snímek Jindřich Hlaváček

leží Herálec. I jeho novější dějiny jsou spjaty s těžbou železné rudy, kterou souběžně doplňovaly skelné hutě. Z té doby pochází klasicistní kostel sv. Kateřiny. Odtud už přímo stoupáme přes rozcestí Kopaniny a U Žida na nejvyšší vrchol Žďárských vrchů Devět skal. Najdeme na něm opravdu devět rulových skal, loveckou chatu a upravenou vyhlídku s rozhledem pouze severním směrem. Cesta se stáčí kolem rulové Bílé skály

a zvolna sestupuje do Křižánek. Řeka Svratka oddělovala dříve České od Moravských Křižánek, které mezitím splynuly. Soubor lidové architektury byl nedávno vyhlášen památkovou rezervací. Pokračujeme kolem dvou mohutných památných lip, místní komunikace se za vsí zúží v lesní cestu a v závěru prudce vystoupí na Čtyři palice, skupinu rulových skal s výhledem. Výstup vyžaduje za kluzkého stavu zvýšenou

opatrnost. Téměř po rovině dojdeme odtud k Milovským (Velkým) perníčkám. Jde o malebné seskupení tří rulových skal.

Přes perníčky na Karlštejn

Perníčky jsou skalní mísy ve vrcholových kamenech s půlmetrovým průměrem a hloubkou až 30 cm, o jejichž původu koluje řada pověstí: od kultovních účelů, přes pozůstatky strážních ohňů až po prozaické prohlubně k drcení obilí za třicetileté války. Lesní cesta na Zkamenělý zámek, skaliska připomínající hradní zřezninu se stopami starého hradistě, má větší výstup jen v závěru a po chvíli odtud kolem studánek dojdeme na Karlštejn. Tento jmenovec je rokokový lovecký zámek, z něhož se v 18. století řídila výroba železa v okolních obcích. Leží poblíž evropského rozvodí a nové průvodce už neuvádějí dříve připomínanou kuriozitu, že z jedné strany střechy teče voda do Labe a z druhé do Dunaje. Další cesta lesem je dva kilometry nudně přímá, pak se zlomí doleva a zvolna klesá do cílového Čachnova, jehož železniční stanice je kilometr za vsí. ●

Jan Stráský

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Žďárské vrchy, 1:50 000, edice KČT č. 48

Trasa

1. Hlinsko, žst. – 2. Hamry (4) – 3. Lhoty (7) – 4. Herálec /bus/(13) – 5. Kopaniny, rozc. (14) – 6. U Žida (16) – 7. Devět skal (836 m) (vyhlídka) (18) – 8. Křižánky /bus/(20) – 9. Plaňkovka, rozc. (23) – 10. Čtyři Palice (732 m) (vyhlídka) (24) – 11. Velké perníčky (25) – 12. Zkamenělý zámek (26) – 13. U Knižecí studánky (27) – 14. Karlštejn (28) – 15. Čachnov, žst. (33)